

Kiasma

An underwater photograph showing four people in a pool, each using a specialized adaptive bicycle. The people are shirtless and wearing dark shorts. The water is clear and blue, with light rays filtering through. The bicycles are designed with large wheels and hand-operated mechanisms. The scene is captured from a low angle, looking up at the participants.

30 · 2006 vol. 9

**ARS 06 – Toden tuntu
Paratiisia etsimässä
Kuvia epätäydellisestä maailmasta
Pääroolissa ihminen
Lapset ARS-oppaina**

PERIT VIRTA/KA

Tuula Karjalainen.
Taustalla Gerda Stejnerin ja Jörg Lenzlingerin
Kiasmaan rakennettu teos Joutsenlampi.

ARS 06 -näyttely syntyi hyvin vapaasti ja väljästi, koska emme sitoutuneet etukäteen tiukasti viritettyyn teemaan. Tematiikka tarkentui itse näyttelyprosessin aikana. Halusimme liikkua vapaina verbaalisesti esitetystä kehikosta ja annoimme kuvamaailman ohjata ja viedä sekä olla perustana taiteilijavalinnoillemme. Perusajatuksemme oli, että teemme näyttelyn, jossa taiteen kautta käsitellään elämän keskeisiä tunteita ja ihmisten peruskokemuksia.

ARS 06 – Toden tuntu

Emme kaihtaneet ARSia tehdessämme suuria sanoja ja etsimme mukaan myös jo unohtuneita, syrjäytyneitä tai taidemaailman retoriikassa vähemmän käytettyjä ilmaisuja. Niillä on oma arvolatauksensa ja ne kuvaavat suuria tunteita, kuten esimerkiksi sellaiset käsitteet kuin lohtu, armo, viha, kosketus ja toivo. Tunteiden ääriäidat kutsuivat puoleensa ja loivat ARS 06 -näyttelyn erilaiset maailmat, rahan ja nautinnon, sielun ja uskonnon, luonnon välittämisen sekä rakkauden ja kauneuden maailmat. Nämä maailmat ovat näyttelyn pintakerros ja vasta sen alla on ydin.

ARS 06 on yksi ARS-näyttelyjen pitkässä sarjassa. ARSia voidaan pitää syvään juurtuneena kuvataiteen instituutina ja se on meidän suurin ja merkittävin kuvataiteen traditiomme, jolla on hyvin selvä kansainvälinen painotus ja tunnettuus. Ensimmäinen näyttely järjestettiin jo vuonna 1961 ja tämä näyttely on seitsemäs. Kiasman valmistuttua ja toiminnan alettua myös ARS:n tehtävät ovat radikaalisti muuttuneet. Ennen niiden päätehtävä oli näyttää, mitä maailmalla oli tapahtunut, tuoda kuvataiteen suhteen syrjäiseen Suomeen nähtäväksi viimeinen sana maailman nykytaiteesta. Ne olivat tavallaan uutisoivia ja opettavia. Nyt tätä tarvetta sellaisenaan ei enää ole, Suomi ei ole syrjässä maailman nykytaiteesta ja me tiedämme täällä erittäin hyvin mitä maailmalla tehdään ja olemme merkittävä osa kaikesta tästä tapahtumisesta. Silti meillä tarve tehdä aika ajoin suurnäyttely, jossa luodetaan jotain tai joitain ydinasioita taiteessa. Näin koimme nytkin, ja siinä syy, miksi ARS 06 syntytettiin. Se on näyttely, joka kansainvälisyydestään huolimatta on suunnattu nimenomaan suomalaisille katsojille.

MITÄ TAIDE MERKITSEE IHMISELLE

Me haluamme kysyä näyttelyn teosten kautta, mitä taide merkitsee ihmisille. Tämä on yleensäkin peruskysymys meidän toiminnassamme ja työssämme taidemuseossa. Nyt ja aina. Taide on ikivanha asia, se on leipääkin vanhempi ihmisen kumppani. On sanottu, että taide tekee ihmisen ja voi olla, että näin on. Toisaalta taide ei varmasti maailmaa muuta, silti yksittäiselle ihmiselle sillä voi olla suuri merkitys. Se voi antaa lohtua, toivoa, iloa ja ehkä raivoakin, joka laukaisee totunnaisia ajattelukuvioita. Kokijasta riippuen, taide voi olla keskustelukumppani, käyttövoima ja sielu.

ARS 06 -näyttelyn tekeminen oli ihana seikkailu. Toivon tämän suuren yhteisen ponnistuksemme, ARS 06 – Toden tuntu -näyttelymme antavan katsojille uusia tapoja tutkailla elämää ja omaa olemistaan näillä vastakohtaisuuksien kentillä. Ennen kaikkea toivon näyttelyn aukaisevan tietä katsomisesta näkemiseen ja näkemisestä kokemiseen.

Antakoon näyttely elämyksiä, armoa, lohtua, iloa ja viiltohaavoja, sillä kaikkia näitä tarvitsemme.

□ **Tuula Karjalainen**
Nykytaiteen museo Kiasman johtaja

Paratiisia etsimässä – ihana seikkailu

Ihmisenä oleminen maailmassa rakentuu hyvän ja pahan, kauniin ja ruman, vihan ja rakkauden, oudon ja tutun, ilon ja surun, unen ja valheen liitoille – vastakohtaisuuksien vuoropuhelulle, jossa jälkimmäinen kiistää edellisen ja edellinen jälkimmäisen. Ne tulevat kuitenkin olevaisiksi vain yhteydessä toisiinsa, hyvä ei ole käsitettävissä ilman paha, suru ilman iloa tai elämä ilman kuolemaa. Ihmisen peruskokemukset ovat yhteisesti jaettuina ja universaaleja, ne ovat kulttuureista ja aikakausista riippumattomia asioita.

PUITTEET YMMÄRRYKSELLE

Ihminen elää tunnevaruutensa kaaoksessa ja yrittää käsittää itsessään käsittämätöntä elämää. Eri kulttuurien suuret kertomukset vaihtelevat tarinoiltaan, mutta niiden tehtävänä on kaikkialla ottaa elämän kaaosta haltuun ja rakentaa puitteet ymmärrykselle. Ne raamittavat, lohduttavat ja hahmottavat. Niiden kautta ihminen voi saada yhteyden aikaan ennen Syntiinlankeemusta, ennen kuin Eeva antoi oman. Paluu Paratiisiin on useissa näyttelyteoksissa vahvasti esillä, mutta Helvetin ja Paratiisin välinen raja on käynyt läpinäkyväksi ja hyvin tulkinnanvaraiseksi. Nykyajan ihmisellä ei ole täyttä varmuutta oikeasta ja väärästä, vaan kaikki on monimutkaistunut ja asiat ovat hyvin suhteellisia.

PARATIISIN ARKIPÄIVÄÄ

Paratiisi on nykytaiteessa inspiroinut todella monia taiteilijoita ja lukuisia erilaisia ja hyvin kyseenalaisiakin paratiisiteemoja on valikoitunut myös tähän näyttelyyn. Teosten valintaprosessin

alkupisteenä oli **Lars Nilssonin** videoteos, jonka tapahtumapaikkana on paratiisinomainen, iltaruskon kulmaamassa, värikylläisessä maisemassa oleva lähiö. Teoksessa kuvatut ihmiset suhtautuvat toisiinsa vihaakin julmempaa välinpitämättömyyttä osoittaen ja heidän sisäinen kylmyytensä vain korostuu hehkeän kauniissa ympäristössä.

Motohiko Odanin videoteos tapahtuu myös eräänlaisessa Paratiisissa. Nuori tyttö istuu puunoksalla ja laulaa hehkeän värikkään kauniissa maisemassa. Kaikessa huikaisevassa loistossaan maisema on kuitenkin jo ohittanut lakipisteensä ja sen kauneus on kaikessa yltäkylläisyydessä kääntynyt pelottomaksi ja kammottavaksi. Sanamukainen Paratiisi on tapahtumapaikkana **Sergio Vegan** teokselle *Genesis Papukaijojen mukaan*, jossa papukaijat kertovat, miten heidän mielestään maailman luominen ja syntiin lankeaminen oikeastaan tapahtuivat ja mitä tuosta kaikesta seurasi.

Sveitsiläinen taiteilijapari **Gerda Steiner** ja **Jörg Lenzlinger** rakentavat

Kiasmaan uuden teoksen, joka saattaa monille tuoda mieleen Paratiisin. Tämän toisen kerroksen aulatilassa olevan teoksen rakennusaineina ovat monenlaiset risut, juurakot ja roskat, mutta myös jätteöljy ja suomalaisissa mytologioissa pyhinä pidetyt joutsenet. Kuin Helvetti tai maailma ydinräjähdysjälkeen on **Carl Michael von Hausswolffin** ja **Thomas Nordanstadin** videoteos Hashiman saaresta Japanissa. Tuo aikanaan hyvin tiheästi asutettu paikka oli syntynyt kaivosteollisuuden ympärille, mutta luonnonvarojen ehdyttyä asukkaiden oli jätettävä saarensa ja se jäi autioitumaan. Se oli ollut vain hyödyke, joka käytettiin loppuun ja tuottamattomana se oli tarpeeton ja unohtettu – ongelmajäte. Nykyisellään se on yhtä karmaiseva kuin maa ydinpommin jäljiltä. Silti tuhon syinä ovat varsin arkiset ja jokapäiväiset asiat: hyödyttömyys, aika ja yksinäisyys.

ELÄMÄÄ PARATIISIN RAJOILLA

Toden tuntu on näyttelyn nimi. Tuntu, ei siis absoluuttinen totuus. Ihmisen peruskokemusten äärlaidat eivät ole

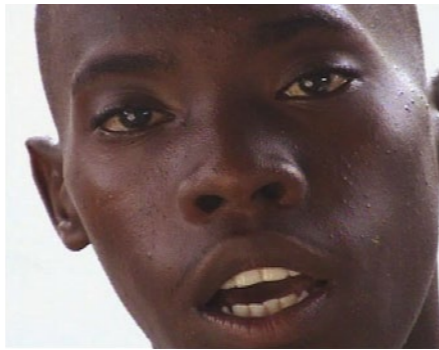

ATOR MENDOZA

Lars Nilsson
In Orgia, 2004

Kuvia epätäydellisestä maailmasta

Carl Michael von Hausswolff & Thomas Nordanstad: Hashima, Japani, 2002. Courtesy of the artists and Brändström & Stene Gallery, Stockholm.
El Perro: Security On Site. Luovaa turvallisuutta, 2003–2005. Courtesy: El Perro / Salvador Díaz Gallery.
Juan Manuel Echavarría: Bocas de Ceniza – Tuhkan suut, 2003–2004. Daros Latin America Collection, Zürich.

kaukana toisistaan. Itse asiassa ne ovat sama asia riippuen vain siitä mihin näkökulman asettaa. Kokemuksemme ovat monitasoisia, väriään vaihtavia ja koki- jasta riippuvaisia. Jonkun Paratiisi voi olla toisen Helvetti. Joskus ensisilmäys voi viedä harhaan. Eksymisessä voi olla mahdollisuus – juuri se voi laukaista uusia ajatuksia ja rikkoa tottuja ajatus- kuvioita.

ARSin teokset ovat helposti lähestyttäviä ja koettavia, silti hyvin monitasoisia. Ne avaavat näkymiä myös kammottaviin ja kipeisiin asioihin, kuten **Juan Manuel Echavarrían** videoteos *Tuhkan suut*. Teoksessa Kolumbiassa verilöylyissä olleet ihmiset laulavat itse tekemiään kiitoslauluja Jumalalle hirvittävien koke- mustensa jälkeen. Laulut ovat kiitosta siitä, että he ovat säilyneet hengissä verilöylyistä, missä monet heidän lähe- sensä kuolivat. Lauluissa ei ole sanaa- kaan kostosta tai halusta jatkaa väki- valtaa. **Walter Martinin** ja **Paloma**

Muñozin teokset ovat kuin lapsuuden lumihiihtalepalloja joita ravistamalla sai lumisateen peittämään joulupukin tai Jeesus-lapsen seimessä. Taiteilijaparin lumisadepalloissa aiheet vain ovat kovin erilaiset, julmaa arkipäivää nostalgisen kauniissa ympäristössä.

El Perro -ryhmän installaatioissa on lasi- nen koppa, jonne voi piiloutua maailman pahuudelta, luonnon katastrofeilta ja terrorismista. Luullessaan olevansa siellä piilossa ja turvassa hän on kuitenkin kaikkein altteimpana ja puolustuskyvyttö- mimpänä, kuten usein tapahtuu oikeas- akin elämässä. Brasilialaisen **Adriana Varejāon** maalaukset ovat todenmu- kaisen näköisiä maalauksia kaakelipin- noista. Kaakelipinnan pintarepeämistä on kuin pursuamassa esiin lihamassaa ja kätkeyty sisäinen työntyy ulos ja valtaa alaa siististä ulkokuoresta. **Juul Kraijerin** suuret piirustukset kutoutuvat maailman taiteen historian tyylivirtauk- siin ja klassikoihin ja ovat niin hallittuja

ja kauniita, että sydämeen sattuu. Toinen katse kuitenkin voi jo poimia teoksista jotain, joka kuljettaa katsojaa kohti yllättävää ja tunnistamatonta maa- ilmaa. Vähän samaa tarkoittaa **Angelo Filomeno** uusbarokkisista huikean hienoista, mutta samalla kammottavista silkkikankaalle tehdyistä teoksistaan: Tämä ei kuitenkaan ole hauska esitys. Näin voisi sanoa varsin monesta teok- sesta näyttelyssämme.

□ **Tuula Karjalainen**
museonjohtaja, ARS-kuraattori

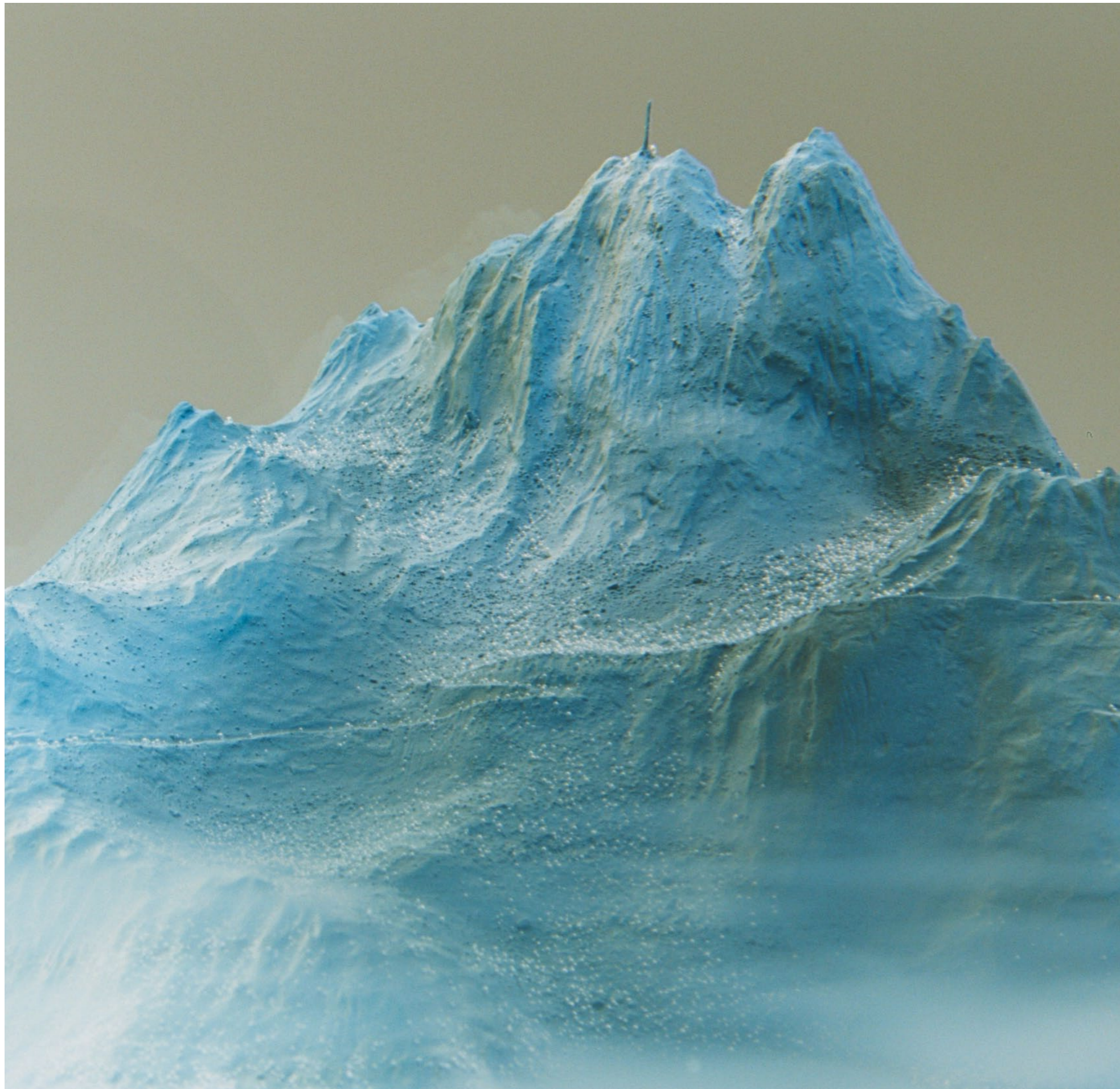
Kaikissa ARS 06 -näyttelyn teoksissa on useita tasoja, monia tapoja lähestyä ja ymmärtää niitä. Ne esittävät tulkintoja maailmasta, joka ei vielä ole valmis.

Yksi minulle tärkeimmistä ARS-teoksista on ruotsalaisen **Lars Nilssonin** video- installaatio *In Orgia*. Olimme juuri ryhty- neet kokoamaan yhteen niitä ideoita, joita käytimme työkaluina ARS:n suun- nitteluvaiheessa, kun näimme Nilssonin teoksen Berliinissä pohjoismaisen nyky- taiteen näyttelyssä. Silloin ymmärsin, mitä olimme etsimässä. Teos tuntui puke-

van kuviksi niitä sanoja, joiden avulla olimme työryhmän kesken hahmotelleet ajatuksiamme näyttelyn sisällöstä. Samoin tapahtui monen muun teoksen kohdalla myöhemmässä vaiheessa.

Emme pyrkineet kokoamaan yhteen nykytaiteen tunnetuinta tähtikaartia, vaan olemme keskittyneet sellaisiin

teoksiin, jotka ovat tehneet vaikutuksen ja jääneet mieleen. Intuitiivisen valinta- prosessin myötä syntyi kuin itsestään monia linkejä teosten välille. Näitä ovat mm. kommentit historiaan, maalaustaiteen perinteeseen ja eri uskontoihin. Tietysti etualalle nousevat nykypäivän arvot ja näkökulmat meitä ympäröivään maailmaan.

Mariele Neudecker
Ajattele yhtä asiaa, 2002 (yksityiskohta)
Courtesy the artist and
Galerie Barbara Thumm, Berlin

TALVIMAISEMIA

ARS 06:ssa voi halutessaan nähdä erityisen suomalaisen näkökulman etenkin luontoa ja talvea käsittelevissä teoksissa. Mutta nykytaiteen näkökulmasta luontoon ei ole viaton, vaan se kertoo aikamme arvoista ja ihmisen toiminnasta.

Etenkin **Walter Martinin** ja **Paloma Muñozin** lasipalloihin vangituista lumimaisemista voi tulla mieleen iltapäivälehtien lööpit, joissa kolmeen sanaan tiivistyvät kokonaiset ihmiskohtalot. Teosten pienoiskuvaelmista voisi jokaisesta rakentaa oman sensaatiouutisensa: Lapsi hukutettiin kaivoon, Kaatuva puu tappoi naisen, Alaston mies pakeni pakkaseen...

Mariele Neudeckerin usvaiset vuorenhuiput lasitankeissa vaikuttavat puolestaan yltiöromanttisilta luontokuvaelmilta. Itse asiassa ne ovat kemiallisen liemen, muovin ja monien muiden synteettisten materiaalien yhdistelmiä, kaukana puhtaasta luonnosta tai vuoristoilman raikauksesta. Näyttelyssä voi seurata myös arktisilla merialueilla tehtyä laivamatkaa **Alexander Ponomarevin** teoksessa. Tässä hyinen maisema toimii tunnetilojen tulkkina.

ÄÄNTÄ JA MUSIIKKIA

Taiteen kautta vaikutetaan tunteisiin ja se näkyy – ja kuuluu – monissa ARS-teoksissa. Erityisesti musiikki on suora kanava tunteisiin ja muistoihin. Mukana näyttelyssä on puhtaasti ääneen perustuvia teoksia, kuten **Susan Philipzin** äänteos ja **Juan Manuel Echavarrían** laulavat kolumbialaiset. Neudeckerin lyhytelokuvasarja *Winterreise* hyödyntää puolestaan klassista musiikkia ja **Tellervo Kalleisen** ja **Oliver Kochta-Kalleisen** yhteisprojekti

uudistaa luovalla tavalla kuorolaulun perinnettä.

Näyttelyssä raikaa myös Bloodhound Gang -bändin musiikki, osana **El Perro** -ryhmän tilateosta. Saa nähdä, mikä näistä sävelmistä jää soimaan katsojan korvissa.

TEOKSIA TILAAAN

Teoksia valitessamme mielessä on koko ajan ollut paikka mihin ne tulevat, siis Kiasma. Näin etenkin niiden teosten suhteen, jotka rakennetaan varta vasten ARS-näyttelyä varten, tiettyyn paikkaan Kiasmassa. Hyvä esimerkki tästä on **Gerda Steinerin** ja **Jörg Lenzlingerin** Kiasman aulatiloihin toteuttama moniosainen installaatio. Uuden tilateoksen toteuttavat myös **Charles Sandison**, **Monika Sosnowska** ja **Maaria Wirkkala**. Monet taiteilijat tekevät näyttelyyn uuden, näihin tiloihin sovelletun version aiemmasta teoksestaan, kuten **Jota Castro** ja **Sergio Vega**.

40 eri taiteilijan hyvinkin erityyppisten teosten kokoaminen yhdeksi kokonaisuudeksi on melkoinen haaste. Toisaalta juuri tämän erilaisuuden ja vastakohtaisuuksien kautta näyttelystä muodostuu mielenkiintoisempi kokemus katsojille. Näyttely antaa myös hyvän kokonaiskuvan siitä, kuinka monia eri työskentelytapoja ja ilmaisukeinoja tänä päivänä taiteessa käytetään.

□ **Jari-Pekka Vanhala**
amanuenssi, ARS-kuraattori

Ainoa varmuus on epävarmuus

”Olen itse kirjoittanut sinun taiteestasi, että se ajattelee, mutta tietyllä tavoin sanat ylittävällä tasolla”, pohdiskelee Kiasman kokoelma-intendentti, filosofian tohtori Marja Sakari jututtaessaan taiteilija Maaria Wirkkalaa. Keskustelu kumpuilee teoksista, nimistä, syntysijoista ja lähtökohdista taiteilijuuden käsitteeseen ja merkitykseen.

Olet tehnyt paikka- ja aikasidonnaisia installaatioitasi jo 80-luvulta lähtien.

Teen hetkiä ja paikkoja. Aika toimii materiaalina. Ajallisuus ankkuroituu johonkin olemassa olevaan ja piirtyy sen kautta. Tekemiseni edellytys on katsoa tilanne ja käyttää sitä materiaalina.

Mitä esineet ja paikat sinulle merkitsevät?

Elementit – tikkaat ja tuoli seuraavat minua varjon tavoin. En itse tiedä miksi.

Eläimillä olen jäsentänyt tilanteita, yrittänyt selvittää itselleni määriä ja tapahtumia, joita on vaikea ymmärtää.

Renessanssi-taiteen kuvat liittyvät lapsuuteeni tärkeänä osana. Oikeina itse koettuina kuvina.

Matkoina tai vanhempieni minulle lähettäminä postikortteina. Toissani olen käyttänyt postikortteja.

Paikat, ennen etsin paikkoja. Nyt ne tulevat vastaan etsimättä.

Paikalla on muisti ja muistilla paikka. Valo on lisä. Ei itsenäinen.

Monissa teoksissasi nimellä on tärkeä merkitys, Yhtä tyhjän kanssa, So What, Maarian satama, Tabulava. Mikä on suhteesi kieleen visuaalisuuden kumppanina?

Sanat. Sanojen väli. Ääni. Omituinen käännös. Kaksoismerkitys. Nimi on osa teostani.

Samoin voi myös sanoa, että nimet muodostavat kertomuksen.

Yhtä tyhjän kanssa (A Void Me) -näyttely oli eräänlainen retrospektiivi. Olit minimoinut esitettävän miltei tyhjiksi huoneiksi. Mitä tyhjiys sinulle merkitsee?

Aivan työskentelyni alussa muutama säe Eeva-Liisa Mannerin runosta *Kromaattiset tasot* on ollut tärkeä.

Tyhjän käsittely ja vain tyhjän.

Myöhemmin ymmärsin tyhjän menetyksenä, poissaolona, kuolemanakin.

Miten erilaiset tilat muovaavat teostesi lähtökohtia ja taiteellisen ajattelusi kulkua?

Yksinkertaisimmillaan lähtökohtana voi olla paikan historia.

Se voi myös olla paikan kääntöpuoli tai sellainen asia, joka jää katseen ulkopuolelle.

Voin myös ajatella, että kehystän kätkeyn.

Ennen etsin erityisiä paikkoja, jotka olivat ikään kuin ulkopuolella – syrjässä ns. taidekentästä. Käytin myös omaa ulkopuolisuuttani tilanteena. Nyt en voi enää tehdä siten, koska ulkopuolisuus on keskiössä. Marginaalia ei enää ole.

Tutkimukseni jatkui viime syksynä huonekaluliike Skannossa, keskellä kaupunkia pitämässäni näyttelyssä *Tabulava – pöytiä ja tuoli*.

Se osoittautui täydelliseksi onnistumiseksi ulkopuolisuuden kokemisessa.

Mielenkiintoista oli seurata ns. ”taideihmisten” reaktiota. Huonekaluliike paikkana määritti sen aika tarkalleen.

Se ero, mikä on teollisella tuotteella ja tuottamisella oli myös tarkasteluni kohteena.

Kyseessä oli PÖYTIÄ JA TUOLI.

Kysymys johon ällistyneenä yritin vastata oli: ”Ne on kyllä hurjan kauniita, mutta miten ne pitää ymmärtää?” Pitääkö pöytä jotenkin erityisesti YMMÄRTÄÄ? Minusta pöytä on ihan yksinkertaisesti pöytä.

Onko jotenkin omituista tuoda huonekaluliikkeeseen PÖYTÄ?

Eikö ole omituista tuoda taidemuseoon pöytä tai huonekaluliike tai fitnesscenter.

Olisiko reaktio ollut toinen jos olisin näyttänyt pöydät galleriassa. Minulla oli valtavan hauskaa kun **René Blockin** kanssa keskustelin tästä TABULAVA-projektista.

Paikalla oli myös olennainen merkitys, kun pidin kaksi päivää kestävästä retrospektiivisistä näyttelyni Yhtä tyhjän kanssa Rakennustaiteen museossa, rakennetun ympäristön museossa.

Voisitko kertoa jotain ARS -näyttelyyn tulevasta teoksesta?

Yksi työ johtaa toiseen. TABULAVA-projektin jälkeen tulee tabula rasa. Puhdistan pöydän ja lähden siitä missä seison.

Kysymys jota mietin on: Ihminen voi seisoa täsmälleen samassa paikassa ja ajatella kahdella eri tavalla. Olen keskellä ei mitään, In the middle of nowhere tai

Olen maailman sydämessä, In the heart of the world. Tästä näkökulmasta määritetty suhde hetkeen ja paikkaan. Toinen asia, joka määrittää tätä tulevaa työtä on, että ainoa varmuus on epävarmuus.

□ Marja Sakari

Samaan aikaan
toisaalla, 1989
KUVA SAKARI VIIKA

Long Distance
Call 1993, Gotlanti
KUVA NISSE PETERSSON

Blind Wall 1999,
KUVA SAKARI VIIKA

Tellervo Kalleinen & Oliver Kochta-Kalleinen
Birminghamin ensimmäinen valituskuoro,
2004

Helsingin valituskuoron ensiesitys

Valittaminen yhdistää. Aina on jokin syy valittaa, vaikka asiat olisivat kuinka hyvin. Silloin siihen voi yhdistää laulun ja hymähdellä ainaiselle valittamiselle. Helpottaa, kun saa sanoa, mikä harmittaa. Valitus toimii henkireikä. Tärkeää on, että joku kuuntelee.

Tellervo Kalleisen ja **Oliver Kochta-Kalleisen** teoksessa *Valituskuoro* saa luvan valittaa kaikesta. Moni arkipäiväinen asia ottaa päähän: tietokone on liian hidas, bussit eivät kulje ajallaan, kaikki on kallista ja palkka on liian pieni. Valituksia kerätään ARS 06 -näyttelyn avautumisesta lähtien eri tavoin. Kuka tahansa voi myös ilmoittautua kuoron esittämään valituksista koostetun ja sävelletyn laulun, eikä laulutaitoa tarvita. Kuoron esitykset Kiasmassa ja kaupungilla eri paikoissa nauhoitetaan, jonka jälkeen ne tulevat esille ARS 06 -näyttelyyn. Valitusten pohjalta sävelletyn kuoroteoksen ensiesitys on Kiasmassa 25. maaliskuuta.

Valituskuoro-teos on toteutettu aikaisemmin Birminghamissa. Silloin valitukset olivat arkipäiväisiä ja vaihtelevia, vakavia ja huvittavia. Laulun kautta voi ehkä ymmärtää, kuinka paljon huomauttamme päivittäin valitamme. Lisäksi toteutetusta teoksesta voi nähdä, että birminghamilaisten laulu on aluksi varovaista, mutta loppua kohti jo mukaansatempaavaa ja ilmeisen hauskaa, huolimatta siitä että aiheena on valitus.

☐ **Helsingin valituskuoro**
25.3. klo 18.
Helsingin Sanomien nimikkoprojekti

Ideat syntyvät arjen keskellä

Ystävänäpäivänä 14. helmikuuta Kiasmassa vietetään Tähdentojuhlaa. Silloin kaikki saavat toivoa. Juhlan aikana kerätään ja äänitetään suomalaisten toiveita liitettäväksi mukaan teokseen. Kun näkee tähdenlennon taivaalla, saa toivoa ja toive toteutuu – jos uskoo tarpeeksi. Kahden minuutin mittaisen tähdenlennon aikana ehtii toivoa montaa asiaa joko itselleen, rakkailleen tai ystävilleen.

Japanilainen taiteilijapari **Mai Yamashita** ja **Naoto Kobayshi** tapasivat jo lukioikäisinä taidekerhossa. He ovat työskennelleet yhdessä koko nuoruudessa alkaneen taiteenharjoittamisensa ajan.

Yamashita ja Kobayshi käsittelevät performanssi- ja videotöissään ”tosi-maailmaa”, jota he lähestyvät humoristisesti. Myös lapsuuden muistot ovat heille tärkeä innoituksen lähde.

Vuonna 2004 taiteilijapari muutti Japanista Saksaan ollakseen lähellä maan vilkasta taide-elämää. Nykyisin he asuvat Berliinissä ja nauttivat kaupungin laajasta museo- ja taidetarjonnasta.

Taiteilijaparilla on tapana kantaa kaikki mukanaan muistikirjaa, johon he kirjaavat arjen keskellä saamansa ideat. Tavallisen elämän tarkkailu on hyvin tärkeää. Yamashitalle ja Kobayshille elämä ja taide ovat erottamattomia, ja heidän asuntonsa on myös ateljee.

KUN TOIVON TÄHDELTÄ

ARS 06:ssa Yamashita ja Kobayshi esittelevät teoksensa nimeltä *Kun toivon tähdeltä*, joka on pidennetty video todellisesta tähdenlennosta. Sen alla Mai Yamashita esittää omia toiveitaan.

☐ **Tähdentojuhla**
14.2. klo 17 alkaen
Helsingin Sanomien nimikkoprojekti

Mai Yamashita & Naoto Kobayashi: Kun toivon tähdeltä, 2004

Kuusi eri alojen asiantuntijaa johdattaa lukijan ARS 06 -näyttelyn sisältöihin. Kaksi psykoanalyttikkoa, taidehistorioitsija, oikeusfilosofian ja rikosoikeuden sekä politiikan tutkijat pohtivat artikkeleissaan, miten taide kohtaa ambivalentin ja kaksinaisuuden rakentuvan todellisuuden.

Olipa kerran nainen...

”Olipa kerran nainen, aikana ennen aikaa ja historiaa, puutarhassa nimeltä Eeden. Tämän puutarhan oli luonut jumala, joka tunnetaan myös nimellä Herra Jumala. Nainen oli alasti ja onnellinen, sillä hän oli viaton – ja hän oli viaton koska hän ei tiennyt hyvää ja paha. Mutta tässä samaisessa puutarhassa, viattomuuden puutarhassa, oli myös käärme, ovelin kaikista eläimistä, niin kuin on kerrottu Raamatussa, joka tarkoittaa ’kirjaa’. Tämä viisas käärme, kaunopuheinen ja hyvätapainen, kysyi naiselta: Onko Jumala sanonut: ’Et saa syödä mistään puutarhan puusta?’ Nainen ei hämmästynyt, että käärme puhui – sellaista tapahtui Eedenin puutarhassa. Niinpä hän välittömästi vastasi eläimelle korjaten tämän käsitystä Jumalan käskyistä: Kyllä minä saan syödä puutarhan puisten hedelmiä. Vain siitä puusta, joka on keskellä paratiisia, Jumala on sanonut: ’Älä syö sen hedelmiä, älä edes koske niihin, ettet kuolisi.’ Käärme oli kuitenkin asioista paremmin perillä, sillä se tosiaankin oli ovelampi kuin mikään muu eläin Eedenissä. Se sanoi naiselle: Ei, et sinä kuole. Sillä Jumala tietää, että niin pian kuin syöt siitä, sinun silmäsi avautuvat ja sinusta tulee Jumalan kaltainen, niin että tiedät kaiken, sekä hyvän että pahan. Nainen, joka tunnetaan myös nimellä Eeva, uskoi käärmettä. Ja hän halusi olla kuten Jumala, joka tietää hyvän ja pahan. Niinpä hän söi hedelmän puutarhan keskellä olevasta puusta ja hänen silmänsä avautuivat: hänestä tuli viisas; nyt hän tiesi sekä hyvän että pahan.”

Näin aloittaa artikkelinsa **Mika Ojakangas**. Tapahtumat seuraavat toisiaan ja johtavat väijäämättömään lopputulokseen. Vai johtavatko?

ARS 06 nostaa esiin kysymyksiä taiteen merkityksestä omana aikanamme. Näyttelykirja kuljettaa lukijansa ARS 06:n maailmoiniin, hyvän ja pahan, ilon ja surun toisiinsa liukenevien vastakohtaisuuksien raja-alueille. Kirjoittajat tarkastelevat artikkeleissaan näyttelyn teoksia ja hakevat niille uusia tulkintoja. Samalla myös suuret kertomukset tulevat kirjoitetuksi uudestaan.

ARS 06 – toden tuntu -näyttelykirjaan ovat kirjoittaneet artikkelin oikeusfilosofian dosentti **Ari Hirvonen**, taiteilija, psykoanalyttikko ja teoreetikko **Bracha L. Ettinger**, dosentti **Mika Ojakangas**, estetiikan tutkija **Sami Santanen**, psykoanalyttikko **Pirkko Siltala** sekä taidehistorioitsija **Riikka Stewen**. Näyttelyn taiteilijat esitellään artikkeleissa, jotka syventyvät teoksiin ja niiden esiin tuomiin teemoihin.

□ **ARS 06 – Toden tuntu**
Toimittanut Marja Sakari.
288 sivua, runsas kuvitus
Myytävänä mm. Kiasma-kaupassa

ARS-ilmeen on suunnitellut Taivas Design

Kiasma-kalenteri

AES+F VENÄJÄ, Michaël Borremans BELGIA, Jota Castro PERU, Jake & Dinos Chapman ISO-BRITANNIA, Petah Coyne USA, Amy Cutler USA, Berlinde De Bruyckere BELGIA, Willie Doherty POHJOIS-IRLANTI, Juan Manuel Echavarría KOLUMBIA, El Perro ESPANJA, Angelo Filomeno ITALIA, Carl Michael von Hausswolff & Thomas Nordanstad RUOTSI, Kent Henricksen USA, IC-98 SUOMI, Jesper Just TANSKA, Tellervo Kalleinen & Oliver Kochta-Kalleinen SUOMI/SAKSA, Juul Kraijer HOLLANTI, Edouard Levé RANSKA, Shu-Min Lin TAIWAN/USA, Walter Martin & Paloma Muñoz USA/ESPANJA, Muntean/Rosenblum ITÄVALTA, Mariele Neudecker SAKSA, Jun Nguyen-Hatsushiba JAPANI/VIETNAM, Lars Nilsson RUOTSI, Motohiko Odani JAPANI, Susan Philipsz ISO-BRITANNIA, Chloe Piene USA, Alexandr Ponomarev VENÄJÄ, Mark Raidpere VIRO, Charles Sandison ISO-BRITANNIA/SUOMI, Monika Sosnowska PUOLA, Gerda Steiner & Jörg Lenzlinger SVEITSI, Tabaimo JAPANI, Montri Toemsombat THAIMAA, Roi Vaara SUOMI, Adriana Varejão BRASILIA, Yuri Vasiliev VENÄJÄ, Sergio Vega ARGENTIINA/USA, Maaria Wirkkala SUOMI, Mai Yamashita & Naoto Kobayashi JAPANI.

ARS 06 – Toden tuntu

21.1.–27.8.2006

Taide etsii erilaisia tapoja ymmärtää todellisuutta. ARS 06 keskittyy taiteen rooliin osana ihmisyyttä.

TAIDETAPAHTUMIA

Avajaisviikonloppu

la 21.1. ja su 22.1.
Montri Toemsombatin meditaatioperformanssi,
Kuntosali-installaatiossa ohjaajia paikalla,
Roi Vaaran performanssi.

Tähdenlentojuhla

ti 14.2. klo 17–21
Ystävänäpäivänä 14. helmikuuta Kiasmassa vietetään Tähdenlentojuhlaa japanilaisten Mai Yamashitan ja Naoto Kobayashin teoksen *Kun toivon tähdeltä* parissa.

Nurinkurin-perhetapahtuma

su 19.3. klo 12–16
Huomioitaan teoksista kertovat 3-7 -vuotiaat lapset, jotka ovat perehtyneet nykytaiteeseen. Kuvataidekoululaiset vetävät lapsille ja aikuisille suunnittelemaansa ARS-pajoja.

Helsingin valituskuoro esiintyy

la 25.3. klo 18
Tellervo Kalleisen ja Oliver Kochta-Kalleisen teoksessa *Valituskuoro* saa luvan valittaa kaikesta. Valituksia kerätään eri tavoin ja niiden pohjalta sävelletyn kuoroiteoksen ensiesitys on Kiasmassa 25. maaliskuuta.

Tarkennus inhimilliseen tekijään

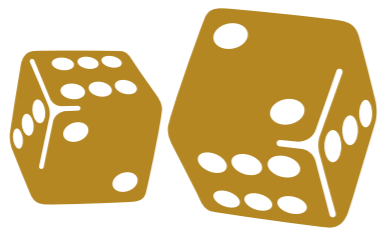
to 18.5. klo 17
Taiteilija Roi Vaaran kokoama ARS-performanssiohjelma: High Heel Sisters, Kurt Johannesen, Antti Laitinen, Taje Tross.

Meditaatiopiknik

to 15.6.
Taiteilija Montri Toemsombat johdattelee meidät hiljentymään hetkeksi. Meditaatiotapahtumassa keräännytään yhteen mietiskelemään ja viettämään aikaa ohjelman parissa.

Kiasman sukujuhlat

su 20.8. klo 12–16
Elokuun sukujuhlat kokoavat Kiasmaan koko suvun.

VAIHTUVAT PROJEKTIT

Huone X, museolipulla

Kehon ohut kuori

21.1.–5.3.
Vanna Bowlesin ja Robert Johanssonin kuntosali-installaatiossa yleisö pääsee käyttämään uudenlaisia kuntoiluvälineitä FAF Personal Trainerin opastuksella viikonloppuisin.

Taidetaksi ja taide lahjana

ti 7.–26.3.
Kuvataideakatemia opiskelijoiden työpaja ja näyttely.

Blind Date

28.3.–23.4.
Pohjoismaisten taideopiskelijoiden työpaja ja näyttely.

Unilelu

27.4.–14.5.
Jenni Leskisen installaation ja työpajojen pääröolissa ovat unilelut.

CAMP-laboratorio

16.5.–11.6.
Kuvataidekatemian maalauksen ja grafiikan osastojen työpaja ja näyttely.

Riisi/Elämä

15.6.–23.7.
Thaimaalaisen Montri Toemsombatin installaatio.

Collaboration

25.7.–27.8.
Kansainvälisten taideopiskelijoiden työpaja ja näyttely.

Takaikkuna, vapaa pääsy

Jota Castro

3.3.–26.3.
Suu puhtaaksi! 28.3.–9.4.
Neljästi Kiasmassa -työpajojen tuloksia.

Siperian halki

huhti–toukokuu
Tutkijat ja mediataiteilijat kohtasivat Siperian halki kulkevassa junassa syyskuussa 2005.

Villa Nova -projekti

elokuu
Asunnottomat alkoholistimiehet toteuttavat taideprojektin Forest Camp -ryhmän johdolla. Yhteistyössä Helsingin Diakonissalaitoksen kanssa.

SEMINAARIT

Toden tuntu – ARS 06 -seminaari

pe 3.3. ja la 4.3. Kiasma-teatteri
Kansainvälinen seminaari syventyy ARS 06 -näyttelyyn ja pohtii taiteen merkitystä osana nykypäivän todellisuutta. Onko taide totta? Puhujina on tutkijoita, kriitikoita ja taiteilijoita ulkomailta ja Suomesta. Kielet ovat englanti ja suomi. Ilm. 28.2. mennessä: seminaari.ars06@kiasma.fi. Vapaa pääsy.

Rohkeus, ilo ja kriittisyys – Taide hyvinvointiyhteiskunnan uudistamisessa -seminaari

ke 17.5. klo 10.15–17 Kiasma-teatteri
Seminaarissa pohditaan taiteen ja kulttuurin mahdollisuuksia toimia uudenlaisen hyvinvointiyhteiskunnan keskiössä. Ilm. 30.4. mennessä: arja.samulin@kiasma.fi. Vapaa pääsy.

ARS-KIERROKSET

Näin tehtiin ARS

ARS 06 -näyttely tekijöidensä kertomana.
ke klo 18. Museolipulla.
25.1. ARS 06 -näyttelyn taustaa, Tuula Karjalainen, museonjohtaja, ARS-kuraattori
1.2. ARS-näyttelyn rakentaminen, Petri Ryöppy, projektipäällikkö
8.2. ARS ja yleisö, Riikka Haapalainen, vs. vastaava museolehtori
15.2. ARS-näyttelyn kokoaminen, Jari-Pekka Vanhala, amanuenssi, ARS-kuraattori
22.2. ARS-taiteen konservoinnista, Siukku Nurminen, konservaattori
1.3. Näin tehtiin ARS 1969–2001, Tuula Arkio, ylijohtaja, Valtion taidemuseo

Vuoroin ARSissa

Ajatuksia ARS-teosten äärellä.
ke klo 18. Museolipulla.
8.3. Naistenpäivän extra – Aistit auki ARSissa, Maarit Hedman, kuvataiteilija ja Anna Kortelainen, taidehistorioitsija
15.3. Paratiisillisuus, Mika Ojakangas, tutkija
22.3. Laulu ja lohtu, Heikki Laitinen, kansanmusiikin professori
29.3. Esittäminen ja läsnäolo, Robin Svartström, näyttelijä
5.4. Taide nykytodellisuuden luojana ja kyseenalaistajana, Ilkka Levä, historioitsija
12.4. Kärsimys, lohtu, laupeus, Terhi Utriainen, uskontotieteilijä
19.4. Tavallisuuden ja outouden kohtaaminen taiteessa, Kalle Haatanen, tutkija, VTT
26.4. Uni ja luovuus, Claes Andersson, kirjailija, psykiatri
3.5. Vuoroin vieraisissa, Umayya Abu-Hanna, suomalainen vuodesta 1981
10.5. ”Valitettavasti”, Tellervo Kalleinen, taiteilija ja Oliver Kochta-Kalleinen, taiteilija (suomi/englanti)
17.5. Camp, hyvä ja huono maku, Max Rynnänen, esteetikko
24.5. Rakkaus, Virpi Hämeen-Anttila, tutkija-kirjailija
Kesätaun jälkeen ohjelma jatkuu 2.8.

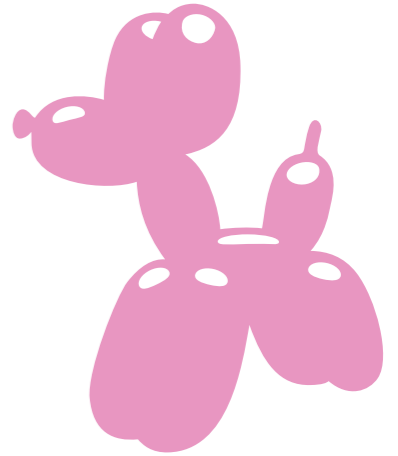
PUHEOHJELMAA

Nykytaiteen historialliset juuret

To klo 17 Seminaari-tila. Vapaa pääsy.
Luentosarja jäljittää nykytaiteen käytäntöjen ja teorioiden historiallisia juuria.
26.1. Luentosarjan ja ARS 06 -näyttelyn esittely, Annamari Vänskä, visuaalisen kulttuurin tutkija ja Riikka Haapalainen, vs. vastaava museolehtori
9.2. Takaperin kulkevat etujoukot – avantgarde ja historian taju, Helena Sederholm, taidekasvatuksen professori
16.2. Arvoista avoimuuteen, Marja Sakari, kokoelmaintendentti
23.2. Nykytaiteen ruumis eli humanismin hautajaiset – eläköön posthumanismi? Annamari Vänskä, visuaalisen kulttuurin tutkija
16.3. Taiteen luontosuhteesta, Hanna Johansson, taidehistorian tutkija
23.3. Taiteen ja todellisuuden suhteesta, Leevi Haapala, tutkija
20.4. Taidetta taiteen vuoksi: Näkökulman historiasta, Riikka Stewen, professori
Yhteistyössä Helsingin yliopiston taidehistorian oppiaineen kanssa.

ARS-taiteilijoita eri vuosikymmeniltä

Kuukauden ensimmäinen torstai klo 17.30 Seminaari-tila. Vapaa pääsy.
2.2. ARS 06 Maaria Wirkkala, poikkeuksellisesti klo 17 ylijohtaja Tuula Arkio kertoo aiemmista ARS-näyttelyistä.
2.3. ARS 95 Nina Roos
6.4. ARS 74 Kari Jylhä
4.5. ARS 61 Kauko Räsänen
Yhteistyössä Kiasman ystävät ry:n kanssa.

Kiasma-teatteri

DocPoint

25.–29.1.
Elokuvafestivaali tuo vuosittain Helsingin valkokankaille parhaat dokumenttielokuvat kotimaasta ja maailmalta. www.docpoint.info

Pikseliähky

30.3.–2.4.
Vuosittain järjestettävä elektronisen taiteen festivaali ja audiovisuaalisten projektien kehityslaboratorio. www.pixelache.ac

ARS-ESITYKSET

Liput 15/12 euroa

RacicRachid Ouramdane (Ranska)

Kainot kuolemat – Les morts pudiques
24.–25.2. klo 19

Daniel Léveillé (Kanada)

Rakkautta, happoa ja pähkinöitä – Amour, acide et noix
9.–11.3. klo 19

Felix Ruckert (Saksa)

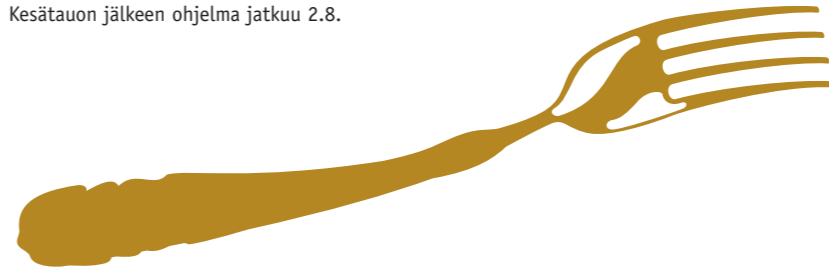
Messiaspeli – Messiah Game
7.–8.4. klo 19

Felix Ruckert (Saksa)

Placebo
6.–8.4. klo 10-16 Seminaari-tila

Charlotte Engelkes (Ruotsi)

Makeaa – Ilta Charlotte Engelkesin kanssa
Sweet – an evening with Charlotte Engelkes
5.–6.5. klo 19

PAJA

AIKUISILLE JA LAPSILLE

Aikuiset museolipulla, alle 18-vuotiaille maksuton

Tehdään yhdessä la klo 10.30–13 sekä 14–16.30

21.1. Outo paikka, rakentelu

28.1. Säkenöivän värien, maalaus

4.2. Aavekaupunki, rakentelu

11.2. Tontti, pienoismallirakentaminen

18.2. Ajan hammas, esinekollaasi

25.2. Kasvot, digitaalinen kuvankäsittely

4.3. Piilossa, rautalanka, kipsi

11.3. Tipulabyrintti, rairuohoarkkitehtuuria

18.3. Näkömätön, kollaasi

25.3. Liskojen kesä, maalaus

1.4. Tatuoitu puutarha, kasvomaalaus

8.4. Ihmisen ja luonnon tekemä, päähine sekatekniikalla

22.4. Kunnostautuminen, romurakentaminen

6.5. Musta/valkea kuin... pukuja kierrätysmateriaaleista

Virikkeenä on ARS 06 -näyttely. Aamupäivän

pajaan ilm. ma–pe klo 9–12, p. (09) 1733 6509.

Iltapäivän nonstop-pajaan ei tarvitse ilmoittautua

etukäteen. Pajaopas noutaa ryhmän klo 14

infopisteen luota.

Unilelu-pajat su 7.5. ja 14.5. klo 13–16.

Unilelu-työpajoissa tutustutaan näyttelyyn sekä valmistetaan omia unileluja ja huolinukkeja.

Ilm. 28.4. mennessä ma–pe klo 9–12

p. (09) 1733 6509 tai arja.samulin@kiasma.fi.

”Joka ilta kun lamppu sammuu...”

La 13.5. klo 16–19.30

Millainen on hämärän tuntu? Keskustellaan unien

ja pimeyden pehmeistä maailmista, valmistetaan

pimeässä erilaisista materiaaleista unien vartijoita

ja lauletaan tuutulauluja. Vetäjinä kuvataiteilija,

kuvaamataidonopettaja Maarit Hedman ja musiik-

kinopettaja Riikka Hänninen.

Ilm. 8.5. mennessä ma–pe klo 9–12

p. (09)1733 6509 tai arja.samulin@kiasma.fi.

INFO

ARS 06 on avoinna 21.1.–27.8.2006

Ke–la 10–20.30, su ja ti 10–17, ma suljettu.

Liput 8/6,50 euroa, alle 18-vuotiaille vapaa pääsy.

Kiasma-teatterin ARS-esitykset 15/12 e.

www.kiasma.fi

Liity maksuttomalle Kiasmail

-postituslistalle, niin saat tietoa Kiasman

ohjelmistosta omaan sähköpostiosoitteeseesi.

AIKUISILLE

erityisesti ikäihmisille

Kolmasti Kiasmassa: Järisyttävä elämä

Ke 15.3., 22.3. ja 29.3. klo 17–20

Millaiseksi kuvittelit oman elämäsi nuorena ja

mitä sitten tapahtui? Työpajassa tutustutaan ARS

06 -näyttelyyn ja tarkastellaan jo elettyä elämää

sekä sen tuomia yllätyksiä.

Pajamaksu 30 e/hlö sisältää sisäänkäynnin,

materiaalit ja ohjauksen. Tiedustelut ja ilm.

13.2. klo 13 alkaen p. (09) 1733 6521.

Tuttu ryhmä

Tuttu ryhmä on ystäville, työporukoille ja harras-

tusryhmille tarkoitettu työpaja, jossa tutustutaan

nykytaiteeseen oman tekemisen kautta. Käydään

näyttelyssä ja työskennellään oppaan johdolla.

Pajat järjestetään perjantaisin.

Ryhmän koko 10–15 henkilöä, kesto 3 h, paja-

maksu 13/hlö sisältää pääsylipun, materiaalit

ja ohjauksen.

Tiedustelut/varaukset p. (09) 1733 6521.

KOULUILLE JA PÄIVÄKODEILLE

Tutustu uudistettuun koulusivustoon.

Lisätietoja kouluille ja päiväkodeille suunnatusta

ARS-ohjelmasta sekä ilmoittautumishjeet

osoitteessa www.kiasma.fi/kouluille.

Opettajien ARS-info ti 31.1. klo 9.30–12.30

tai ke 1.2. klo 16–19 Kiasma-teatterissa.

Tilaisuudessa esitellään kouluille ja päiväkodeille

suunnattua museopedagogista ARS-ohjelmaa ja

mahdollisuuksia hyödyntää näyttelyn teemoja

koulutyössä. Ilm. ma–pe klo 9–12 p. (09) 1733

6509 tai arja.samulin@kiasma.fi. Maksuton.

OPASTUKSET

Yleisöopastukset

Opastukset ARS 06 -näyttelyyn pe klo 18 ja

su klo 15.

Kesällä 31.5.–26.7. yleisöopastukset myös

ke klo 18.

Ruotsinkielinen ARS-opastus joka kuukauden

ensimmäinen sunnuntai klo 12.

Museolipulla.

Lounasopastukset

Noin puoli tuntia kestävät lounasopastukset näyt-

telyyn joka kuun ensimmäinen tiistai klo 11.30.

Museolipulla.

Tilattavat opastukset

Opastustilaukset ma–pe klo 9–12

p. (09) 1733 6509. Hinnat arkisin 55 e,

sunnuntaisin 68 e. Opastuskielet ovat englanti,

ranska, ruotsi, saksa, suomi, venäjä ja viro.

Keskusteluoppaat

Oppaat päivystävät ke–pe klo 12–18 ja la–su

klo 12–16.

Ääniopas

ARS-ääniopas antaa taustatietoa ja tulkinta-

tukea näyttelyyn. Se tutustuttaa valikoimaan

ARS-teoksia ja esittelee näyttelyn taiteilijat.

Vuokra 2 euroa. Äänioppaan voi ladata ilmaiseksi

omaa iPod-soittimeen osoitteesta www.kiasma.fi.

Aistilaukku

ARS-aistilaukkuun on pakattu taustatietoa,

virikkeitä ja pieniä tehtäviä muutamasta ARS-

teoksesta näyttelysaleissa toteutettavaksi.

Laukku on suunnattu erityisesti lapsiperheille

ja erityisryhmille. ARS-aistilaukun voi lainata

ilmaiseksi mukaan näyttelykierrokselle Kiasman

vaatenaalakosta.

Kiasma-kauppa avoinna ke–la 11–19, su ja ti

10–17, ma suljettu, p. (09) 1733 6505.

Café Kiasma avoinna ke–la 10–21, su ja ti 10–17,

ma suljettu, p. (09) 1733 6504.

Kiasman Ystävät ry

Lisätietoja ystävähdistyksen toiminnasta

p. (09) 1733 6595.

Muutokset mahdollisia.

REKA KIRJALY

Aukosta kurkistaa Ur öppningen tittar

- eläin/ett djur
- ihminen/en människa
- mies/en man
- nainen/en kvinna
- ruma/det fula
- kaunis/det vackra
- hyvä/det goda
- paha/det onda

3-7 -vuotiaat ARS-oppaina

Nurinkurin-perhetapahtuma kääntää Kiasman opastusten perinteiset roolit ylösalaisin. Nurinkurinpäivänä havaintojaan ja huomioitaan ARS-näyttelyn teoksista kertovat tavallisten aikuisoppaiden sijaan 3-7 -vuotiaat lapset helsinkiläisestä Vironniemen päiväkodista.

Kaikki päiväkodin lapset ovat ARS:n alla saaneet syväperehdytyksen nykytaiteeseen. Nurinkurinpäivänä he jakavat osaamistaan kaikenikäisille museo-vieraille ja toimivat keskustelukumppaneina näyttelysaleissa.

Päivän ohjelmassa on myös Espoon lasten ja nuorten kuvataidekoululaisten itse suunnittelema non-stop -pajoja. Pajat on tarkoitettu lapsille ja aikuisille, ja niiden aikana oma tekeminen yhdistyy ARS-taiteeseen tutustumiseen.

Vantaan lasten ja nuorten kuvataidekoulun kuvatanssiryhmäläiset pitävät työpajaa Kiasman Seminaari-tilassa. Aikuisille ja lapsille suunnatussa pajassa reagoidaan ARS-näyttelyn teoksiin liikkeen ja tanssin avulla.

Nurinkurin-perhetapahtuma 19.3. klo 12–16

Kurkista näyttelyyn

Kurkistuksia on ARS-näyttelyluettelon pedagoginen pikkusisar. Kirjassa tutkitaan ja kurkistellaan valikoimaa ARS 06 -näyttelyn taideteoksia viiden eri teeman kautta.

Kirjassa sananmukaisesti kurkistellaan. Lisäksi muistellaan menetettyä paratiisia, pohditaan pelottavia asioita, tarkastellaan käsiä ja kasvoja sekä tehdään toiveita. Suomen- ja ruotsinkielinen kirjanen on tarkoitettu kaikenikäisille ARS-vieraille. Kirjan päätteeksi on laadittu aiheeseen liittyviä tehtäviä.

ARS 06 Kurkistuksia/Öppningar
Saatavana Kiasma-kaupasta

Kuolema kohtaa nuoruuden ehdottomuuden

Ranskalaisen taiteilijan Rachid Ouramdaneen soolo *Les Mort Pudiques (Kainot kuolemat)* on poikkeuksellinen teos kuolemasta. Teosta varten Ouramdane on tutkinut miten kuolemaa käsitellään internetissä sivustoilla, jotka kertovat nuorista itsemurhapommittajista tai erilaisista tavoista tehdä itsemurha.

Kuolema on vaikea aihe. Se on koko ajan läsnä sähköisen median hallitsemassa todellisuudessa ja toisaalta arjesta lähes kokonaan pois suljettu. **Rachid Ouramdane** ei kuitenkaan esitä kuolemaa abstraktina tai kasvottomana, pikemminkin yhtä aikaa henkilökohtaisena ja poliittisena. Ouramdane luo esitykseen tunnelman, jonka avulla sellaisten aiheiden kuin identiteetti tai kuolema käsitteleminen pysyy konkreettisena, erityisenä ja yksityisenä. Esityksessä on vahvasti myös läsnä esiintyjän oma tausta tanssijana ja Ranskan algerialaisena.

KUOLEMAN SYMBOLIT

Ouramdane astuu näyttämölle farkuissa ja t-paidassa kasvot valkoisiksi kalkituina. Samalla pystyy nostetuilta videoruuduilta näkyy, kun hän pyyhkii kasvojaan. Esiintyjän puhtaat kasvot muuttavat jokaisella pyyhkeen vedolla mustemmiksi, kunnes ne ovat kokonaan mustan peitossa. Naamiot ja maskit ovat näyttä-

möllä usein juuri kuoleman symboleja. Lisäksi kasvojen kätkeminen ja peittäminen kerta toisensa jälkeen heijastaa identiteetin ja roolien monimutkaisia verkostoja.

Esityksen poliittisuus on vähäeleistä ja saa ilmaisunsa monin eri tavoin. Ouramdane esittää pantomiimin keinoin erilaisia arabimiehiin liittyviä stereotyyppioita. Näyttämön rajaavat puutarhaletkusta tehty nyrkkeilykehän aitaus, jossa kulkee erivärisiä nesteitä. Välillä ne ovat Ranskan lipun väreissä, välillä niissä virtaa vain verenpunaa.

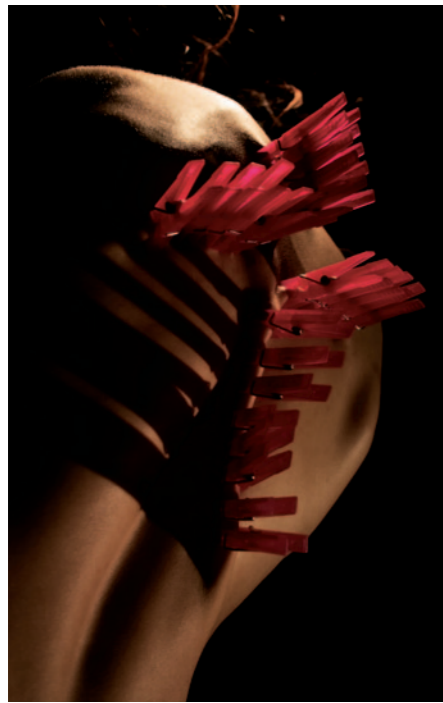
NUORUUDEN EHDOTTOMUUS

Les Morts Pudiques on provokatiivinen ja kaunis teos, jossa toiminta, teot, videot ja visuaalisuus tukeutuvat vahvasti musiikkiin, valoihin ja esiintyjän läsnäoloon. Se perustuu **Roland Petit'n** ja **Jean Cocteaun** suosiota saavuttaneeseen balettiin *Le Jeune Homme et*

La Mort. Vuonna 1946 valmistuneessa baletissa on **Johann Sebastian Bachin** musiikki. Ouradamen esitys alkaa Cocteaun ja Petit'n baletin tapaan Bachin musiikilla, mutta teoksen musiikkiskaala vaihtelee elektromusiikista pohjoisafrikkalaiseen rumpumusiikkiin ja sinfoniaihin.

Ouramdane yhdistää teoksessaan kuoleman mm. moottoripyöriin, nyrkkeilyyn ja poliittiseen fanatismiin. Nuorten miesten kuolemat idässä ja lännessä rinnastuvat ilmaisuiksi jostain kulttuuria vahvemmasta voimasta; ehkä nuoruuden ehdottomuudesta ja traagisuudesta. Teoksen loppupuolen laulussa puhutaan nuoruudesta, vihreydestä ja vahvuudesta, jotka ovat vaihtuneet syvimmän meren tummuuteen ja heikkouteen.

□ **Virve Sutinen**
tuottaja

Cie Felix Ruckert
Messiapeli

yhdistyykin henkilökohtainen ja poliittinen tavalla, joka ei ohita ihmisen haavoittuvuutta, vaan pikemminkin tekee sen näkyväksi.

MESSIASPELI

Saksalainen koreografi **Felix Ruckert** on uudistaja ja kokeilija, joka ei kaihda äärimmäisiäkään ratkaisuja ryhtyessään tutkimaan tabuja, rajoja ja konventioita. Hänen esityksensä jättävät katsojaan usein pitkäaikaisia vaikutuksia. *Messiah Game – Messiaspeli* koostuu viidestä osasta, jotka ovat tulkintoja Uuden testamentin aiheista. Kohtaukset on nimetty Raamatun mukaan: Kaste, Kiisaus, Viimeinen ehtoollinen, Ristiinnaulitseminen ja Ylösnousemus. Teoksessa kuka tahansa yhdestätoista tanssijasta voi ottaa valitun, Messiaan, paikan esityksen kuluessa. Valtataistelu korostaa alistamisen ja alistumisen teemoja. Ruckertin mukaan Messiaassa yhdistyy herra ja palvelija.

PLACEBO

Ruckertin toisessa ARS-esityksessä *Placebo* kolme tanssijaa hoitaa vapaaehtoisia osallistujia erityisillä hoitopöydillä. Esiintyjillä on käytössään varasto erikokoisia ja -muotoisia pakkauksia, joissa on lasia, hiekkaa, metallia, kumia, muovia ja nesteitä. Pakkausten avulla esiintyjät välittävät osallistujille kokemuksen esim. painosta, kovuudesta, pehmeystä. Esineiden fyysiset ominaisuudet ovat samansuuntaisia kuin tanssijoiden dynamiikka heidän liikkeessään tilassa ja ajassa. Niiden avulla "terapeutit" hoitavat potilaitaan. Placebo perustuu viime-aikaisten tutkimusten tuomaan tietoon mielen ja ruumiin yhteydestä. Lumevaikutus näyttäisi tarkoittavan sitä, että luovuudella on merkittävä osa paranemisessa.

RAKKAUTTA, HAPPOA JA PÄHKINÖITÄ

Kanadalainen koreografi **Daniel Léveillé** tutkii teoksessaan yksinoloa ja yksinäisyyttä. Léveillé etsii totuutta yksinäisyydestä ja erityisesti siitä miten se ilmenee ihmissuhteissa. *Rakkautta, happoa ja pähkinöitä* -teoksessa tanssijat esiintyvät alasti tyhjällä näyttämöllä. Teos on riisuttu paljaaksi kaikesta esteti-soinnista ja jäljellä on vain olennainen liike. Léveillé teos rakentuu lähes klassisesti duetoista, trioista ja kvartetoista, joissa tanssijat koskettavat, nostavat ja kantavat toisiaan. Vaikka kysymys onkin halusta ja kaipuusta, esitys on täysin riisuttu viettelemisen tai miellyttämisen tarpeista. Alastomuus on Léveilléille puvustusta, se on harkittu tapa, joka näyttää liikkeen ja ruumiin suhteen myös anatomisella tasolla.

MAKEAA

Makeaa – Ilta Charlotte Engelkesin kanssa on näyttelijän teatteria. Se on **Charlotte Engelkesin** ilta monessakin mielessä. Esitys on tarina intohimosta, sokerin pelosta, menneisyydestä viihdeteollisuudessa – sekä hyvän tekemisestä. Yllätys-esiintyjän roolissa hän joutuu usein noloihin tilanteisiin kuten piiloutumaan syntymäpäiväkakkuun ja odottamaan keittiössä. Ohjaajan vaimo saa kakku-episodista ikuisen trauman ja aloittaa maailmanlaajuisen kampanjan sokerisalaliittoa vastaan. Makeaa on yhden naisen kabaree-esitys, jossa sivullinen, ohjaajan vaimo, ottaa näyttämön itselleen.

□ **Virve Sutinen**
tuottaja

TAIVAS DESIGN

Pääroolissa ihminen

ARS 06 -näyttelyn kantavia ajatuksia on ollut tutkia taidetta ihmisyyden ilmentäjänä. Esittävien taiteiden kohdalla voisi puhua ihmisyyden sijaan ihmisten keskeisyydestä, sillä juuri läsnäolo ja elävä vuorovaikutus liittyvät niiden olemukseen. Teatterissa läsnäolon, ilmaisun ja kommunikaation eri tasojen kautta syntyvä energia on juuri sitä, mikä liittyy ihmiset yhteen ja luo tunteen voimasta. ARS-esiintyjien läsnäolo ja ilmaisun tavat vaihtelevat rajustikin, mutta teosten keskiössä on kuitenkin ihminen: kertoja, tanssija, esiintyjä, näyttelijä.

Olemme ajatelleet esityksen voimaa selaisena, joka pyrkii palauttamaan ihmisen voiman ja eheyden. Samalla palaa myös usko ruumiiseen, ei välineenä ja kulutuksen paikkana, vaan maailmana, jonka energiat ja voimat ovat haltuun otettavissa. ARS 06:n esityksistä on pyritty luomaan kokonaisuus, joka käsittelee ruumiin ja hengen kulttuuria, jopa kultteja. Se on näkymä kulttuuriin, jota hallitsee uhrautuminen ja marttyyrius sekä itsensä kieltäminen. Esityksissä

Osa ARS 06 -näyttelyn teoksista syntyy paikan päällä. Kaksi näyttelyn taiteilijoista, puolalainen Monika Sosnowska ja skotlantilainen Susan Philipsz kävivät syksyllä tutustumassa Kiasmaan ja etsimässä sopivaa tilaa teoksilleen. Toinen tekee taidetta tilasta, toisen materiaalina on ääni.

Taidetta mittojen mukaan

TILOJA TUNNETASOLLA

Monika Sosnowska on puolalainen taiteilija, joka on opiskellut pitkään maalausta mutta keskittyy nykyisin arkkitehtuuriin. Hän pyrkii rakentamaan tiloja, jotka vaikuttavat kokijaan tunnetasolla. ”Minun on joskus vaikea antaa teoksileni nimiä, koska en ole varma, ovatko ne veistoksia vai arkkitehtuuria tai mistä arkkitehtuuri alkaa ja mihin se päättyy. En halua luokitella asioita ja sanoa, mikä on taidetta ja mikä ei. Kysymys on mielestäni monitasoisempi. Kaikki kiinnostava on taidetta.”

PEETRI UURANEN/KAKA

Siirryt maalaamisesta rakentamiseen...

Olen leikkinyt pienoismalleilla lapsesta asti, jolloin rakentelin taloja leluilleni. Kävin Puolassa taidelukiota, jossa nuorista kouluttiin pääasiassa taitavia käsityöläisiä. Siellä opetettiin erityisen innokkaasti kalligrafiaa, kirjojen tekemistä ja konekirjoitusta, vaikka toki opetukseen kuului myös perinteisiä taideopetuksen perusteita kuten piirustusta ja asetelmien, maisemien ja mallien maalaamista. Lukiosta jatkoin Puolan taideakatemiaan, jossa opiskelin viisi vuotta maalausta. Sen jälkeen aloitin opinnot Rijksakademiassa Amsterdamissa, jossa ei enää ollut pakollisia opetusaineita, ja siellä lopetin maalaamisen.

Mikä on työsi tarkoitus?

Olen kiinnostunut henkisen tilan luomisesta, tilanteesta, joka vaikuttaa katsojaan ja saa hänessä aikaan tiettyjä tunteita. Koin jotain tärkeää ollessani Amsterdamissa. Vierailin sokean pariskunnan talossa, jonne he olivat luoneet keinoitekoisia ympäristöjä, kuten puiston, kadun, baarin ja huoneen. Talossa oli täysin pimeää. Tilan saattoi havaita vain äänten, kosketuksen ja hajun perusteella. Talossa sai aavistuksen siitä, miltä sokeista tuntuu, miten he hahmottavat todellisuutta. Se oli hieno ja tärkeä kokemus, koska opin pimey-

dessä paljon tilasta. Opin, että hahmotamme kolmiulotteista tilaa pääasiassa äänen, emme näköaistin kautta, joten kuurot hahmottavat ulottuvuuksia varsin huonosti. Opin myös, että lopullinen käsitys jostakin asiasta voi muodostua pienistä sirpaleista. Näkevät ihmiset yleensä ajattelevat ”yleisnäkymästä” yksityiskohtiin. Sokeat toimivat täsmälleen päinvastoin. Koskettamalla patsasta he keräävät siitä sirpaletietoa, jonka pohjalta he rakentavat lopullisen kuvan. Käytän tätä hyväksi töissäni. Kolmas ja tärkein oppimani asia oli, että jotkut tilat tuntuvat mukavilta ja toiset eivät. Vaikka en nähnyt mitään, vaikutti tila tunteisiini. Katua muistuttavassa meluisassa huoneessa tunsin oloni todella epämukavaksi, mutta istuessani baarissa näkemättä mitään tunsin oloni mukavaksi ilman mitään syytä.

”Kaikki kiinnostava on taidetta.”

Monika Sosnowska

Teostesi värimaailma on saanut vaikutteita kommunismin ajasta...

Jos asuisin Helsingissä, olisin todennäköisesti valinnut aivan eri värit ja käyttänyt erilaista esteettistä ilmaisua. Valitsen tietyt värit, koska ne ovat minulle tuttuja ja ne ilmentävät minulle tietynlaista normaaliutta. Tiedän, ettei kokemuksia voi paeta. Olen elämäni aikana kerännyt muistoja, kokenut asioita ja yhdessä ne muodostavat persoonallisuuteni. Mutta en ole oikeastaan kiinnostunut juurista enkä historiasta. En luo kertomusta. En ole erityisemmin kiinnostunut tarinoista, tapahtumista, historiasta. Minun työni eivät sisällä poliittisia tai sosiaalisia kannanottoja, vaan ne ovat tietyllä tavalla universaaleja. Monesti museot haluavat luokitella asioita tällä tavoin tehdäkseen asiat itselleen helpommiksi. Inhoan sitä, koska se ei aina pidä paikkaansa eikä se kiinnosta minua. Olen kiinnostunut aivan muista asioista.

Kaipaatko mitään kasvuvuosistasi Puolassa?

Luulen, että kaikki kaipaavat jotakin menneisyydestään. Me joudumme aina luopumaan

jostakin. Lapsuudessani matkustin paljon vanhempieni kanssa ja muutimme usein. Asuin Moskovassa kolme vuotta ja matkustelimme Aasiassa ja Itä-Euroopassa. Puolassa tapahtui aikanaan suuria muutoksia, mutta tuolloin aloin itse matkustella muuallekin kuin itään. Luulen, että ihmiset Puolassa ovat nykyisin turhautuneempia kuin ennen, koska he näkevät nykyään niin paljon maailmaa ja ymmärtävät, ettei omien unelmien toteuttaminen ole aina mahdollista. Joten toisaalta vanhassa tilanteessa oli hyviä ja huonoja puolia niin kuin on nykyhetkessäkin. En tunne kaipaavani mitään tuosta ajasta, koska en ollut tietoinen siitä. Luulen, että tällä hetkellä Puola on minulle kiinnostava asuinpaikka, ei ehkä helpoin mutta erittäin inspiroiva, sillä minua inspiroivat menneisyyteni, uneni, muistoni ja lukemani kirjat ... kaikista niistä yhdessä syntyy jotakin.

ÄÄNI KIINNITTÄÄ HUOMION TILAAN

Musiikin tarkoitus yleisissä tiloissa on tavallisesti peittää epämukavia hiljaisuuksia, mutta **Susan Philipsz** tekee täysin päinvastoin. Hän soittaa itse laulamiaan tuttuja pop-kappaleita mitä yllättävimmässä yhteyksissä. ”Olen työskennellyt paljon museoissa. Nautin avoimissa julkisissa tiloissa työskentelystä, koska ihmiset niissä kohtaavat taiteen odottamatta. Pidän siitä. Museo- tai galleriayleisön kokemus on kuitenkin täysin erilainen, sillä he ovat tulleet kokemaan taidetta ja osaavat odottaa sitä,” pohtii Susan Philipsz.

Erikoistuit alun perin kuvanveistoon.

Milloin aloit työskennellä äänen kanssa?

Siirryin kuvanveistosta ääneen mennessäni Belfastiin opiskelemaan kuvataiteen maisterin tutkintoa varten. Se tuntui luonnolliselta jatkumolta, koska olin kiinnostunut äänen veistoksellisista ominaisuuksista ja aloin pohtia tilan määrittämisen ongelmaa. Samoihin aikoihin kiinnostuin työskentelystä julkisissa tiloissa ja rakennusten arkkitehtuurista, kuten akustisesti kiinnostavista tiloista ja porraskäytävistä.

Äänitänkö teoksesi itse?

Jos käytän ääntäni työssä, täytyy minun olla täysin yksin. Kun laulan tai soitan pianoa, haluan kuulostaa siltä, miltä kuulostan ollessani itsekseni. Laulan omalla ajallani ilman paineita. Olen tehnyt töitä myös studiossa äänittäjän kanssa, mutta on erilaista laulaa,

kun käytettävissä on vain tietty määrä aikaa ja kello käy. Olen mieluummin itsekseni. Koko työni idea on yrittää välittää yksinäisyyden tunne ajan kuluessa, joten haluan äänittää laulujen väliset hiljaisuudet, tauot, hengityksen ja niin edelleen. Valitsen tietyt kappaleet, koska ne kaikki käsittelevät omalla tavallaan kaipuun teemaa. Ne ovat lauluja, joita voi kuvitella laulavansa itseksensä, melankolisia lauluja pakeneemisesta ja kaipauksesta.

Mikä on työsi tarkoitus?

Olen kiinnostunut tekemään ihmiset tietoisiksi tilasta, saamaan heidät kiinnittämään huomiota ympäristöönsä ja piilottamaan hetkeksi tunteen omasta itsestään. Olen kiinnostunut astumaan pikku hetkeksi heidän jokapäiväiseen elämäänsä. Ihmiset voivat olla esimerkiksi odottamassa linja-autoa kiinnittämättä mitään huomiota ympäristöönsä, ja yhtäkkiä ääni kiinnittää heidän huomionsa arkkitehtuuriin. Ihmiset ovat vieraiden ympäröiminä, ja kuullessaan laulua he katsovat ympärilleen kysyen toisiltaan ”kuulitko sinäkin sen?”.

Oletko nauhoittanut yleisösi reaktioita?

Kyllä! Itse asiassa BBC teki aiheesta dokumentin. He kuvasivat yleisön reaktiota esiintyessäni valintamyymälässä. Olin yläkerran toimistossa ja lauloin kuulutusjärjestelmän kautta. Ihmiset olivat hämmentyneitä, katselivat ympärilleen ja hämmästelivät ääneen. Se kuulosti ihan siltä kuin joku laulaisi itseksensä ja olisi vahingossa painanut kuulutusjärjestelmän nappulaa. Suurimmalle osalle ihmisistä se ei ole välttämättä miellyttävä kokemus. Moni varmasti kuvittelee kuuntelevansa jotakin varsin henkilökohtaista. Kukaan ei hörähtänyt nauruun, mutta joku saattoi hihittää hermostuneesti. Yksi salkkumies kuitenkin tuli luokseni ja kysyi minulta mitä lauloin? Hän kehui kokemusta miellyttäväksi.

Kerro teoksesi synnystä.

Esimerkiksi saapuessani Kiasmaan suunnittelemaan teostani kiinnitin huomiotani paikan arkkitehtuuriin. Sitten kiinnostukseni herätti eduskuntatalon läheisyys ja tieto siitä, että ARS 06 avautuu samaan aikaan presidentinvaalien kanssa. Ajattelin, että myös se saattaisi olla mielenkiintoista. Monenlaiset asiat toimivat inspiraationa töilleni. Se voi olla arkkitehtuuri, se voi olla historia.

☐ **Helga Lara Thorsteinsdóttir** viestintäharjoittelija

PEETRI UURANEN/KAKA

”Työni idea on yrittää välittää yksinäisyyden tunne.”

Susan Philipsz

Alumiinista ja pronssista valetuttujen kuntoiluvälineiden aiheina ovat erilaiset eläinhahmot: haukat, lehmät, leijonat, kilpikonnat, oinaat jne. Nämä ikivanhat ja monin eri merkityksin ladatut eläinsymbolit on nyt tuotu uuteen yhteyteen, osaksi luksusluokan kuntosalia.

Eksklusiiviset eläimet kuntosalissa

Kuntosali voisi olla kopioitu ekskluusiiviselta yksityisklubilta tai uusriikkaan kodista. Hopean, pronssin ja kullan värisiä painoja sävyttävät tiikerintaljalla peitetyt penkit, musta sametti ja dekoratiivinen lattiapinnoite. Ja tietysti suuret peilit, jotka kuuluvat minkä tahansa kuntosalin perusvarustukseen. Teos on ruotsalais-norjalaisten taiteilijoiden **Vanna Bowlesin ja Robert Johanssonin** kuntosali-installaatio *Kehon ohut kuori* ja esillä Huone X:ssä 5. maaliskuuta saakka.

Kuntosalihjaaja – FAF Personal Trainer – opastaa painojen käytössä viikonloppuisin. Teos kokonaisuudessaan tuo fyysisyyden osaksi näyttelykemuksesta ja samalla kun punnertaa itseään hikeen, voi nauttia näiden välineiden erikoislaatuudesta kauneudesta ja ehkä pohtia omaa suhdetta kehoon ja vallitseviin kauneusihanteisiin.

Bowles ja Johansson ovat käsitelleet urheilua, pelejä ja leikkejä julkisina speaktaakkeleina ja osana kehonpalvontaa. Vuonna 2002 he järjestivät Oslon Kunstneres Husissa näyttävän nyrkkeilyottelun, jossa kamppailivat keskenään suuren yleisön edessä. Toiseen performanssiinsa *Testomony* he kutsuivat kolme Norjan vahvinta miestä esittelemään voimiaan painonostossa. *Mera Kropp* -esityksessä he tekivät yhteistyötä lapsiryhmän kanssa, joka suojavarusteisiin sonnustautuneina esitti rytmisen voimistelun tahdissa eläviä maalisuteja.

ARS YHTEISTYÖSSÄ KUVATAIDEAKATEMIAN KANSSA

Kolmannen kerroksen Huone X keskellä ARS-näyttelyä tarjoava vaihtuvan näyttelytilan erilaisille lyhyemmän aikaa kestäville projekteille ja tapahtumille. Suurimman osan ARS-aikaa tilassa toteutuu yhteistyöprojekteja Kuvataideakatemia kanssa. Nämä projektit toteutuvat erilaisten työpajojen kautta. Myös yleisö pääsee seuraamaan työpajatyöskentelyä sekä työpajojen tuloksia.

”Yhteistyö Kiasman kanssa on ainutlaatuinen mahdollisuus Kuvataideakatemia kehittää kuvataiteen yliopistollista ope-
tusta kansainvälisen kuvataidenäyttelyn yhteydessä. ARS 06
-näyttelyn yhtenä tavoitteena on avoimuus ja dialogisuus
– aikaansaada puhetta, jonka taide panee liikkeelle ja joka
laajenee yksittäisten teosten tai näyttelykontekstin ulkopuo-
lille. Toivomme Kuvataideakatemia työpajaprojektien osallis-
tuvan tähän keskusteluun”, sanoo professori **Mika Hannula**.

Taidetaksi ja *taide lahjana* tuo taidetta koteihin. Kuvataide-
akatemia tila-aika -osaston ja kuvanveiston opiskelijoiden
workshopin taustalla on keskustelu, jota on käyty taiteen saa-
vutettavuudesta ja taiteilijan ja uuden yleisön kohtaamisesta,
jossa taiteilija toimii aktiivisena osapuolena ja hakeutuu suo-
raan vuorovaikutukseen yleisönsä kanssa. Opiskelijat kehitte-
vät ajatusta taiteesta lahjana ja toteuttavat teoksiaan ARS 06
-näyttelyssä tai kaupungilla. Ideana on perustaa pizzataksin
tavoin toimiva ”taidetaksi”, josta asiakkaat voivat tilata äkilli-
sen taiteentarpeen iskiessä teoksen ja taiteilijan kotiinsa.

Blind Date eli opiskelijoiden sokkotreffit puolestaan on Pohjois-
maiden ja Baltian maiden taideopiskelijoiden työpaja ja siitä
syntyvä näyttely. Siinä on kyse yhteensä yli 40 opiskelijan
ensimmäisestä yhteisestä tapaamisesta ja ensimmäisestä yhtei-
sestä näyttelyprojektista. Vaikka opiskelijat ovat valmistautu-
neet hankkeeseen, he saapuvat paikalle kuin sokkotreffeille.
Kysymys ei ole pelkästään näyttelystä, vaan asettumisesta tilan-
teeseen, jossa väkisinkin joutuu uudelleen ja tuoreella tavalla
miettimään mitä kukin kuvataiteilijana haluaa, miksi ja miten
– ja miten se suhtautuu naapurin tarpeisiin ja toiveisiin.

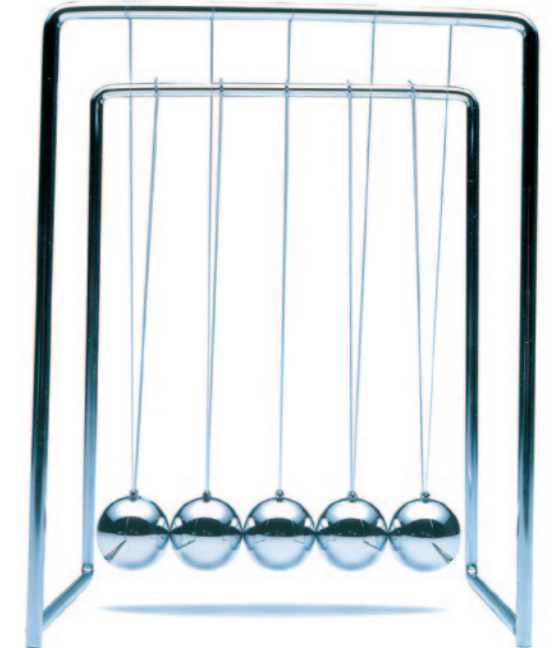
CAMP-laboratorio puolestaan tutkii taiteilijuuden haasteita.
Kuvataideakatemia maalauksen ja grafiikan osastojen työpaja-
työskentelyssä on kysymys näyttelystä inspiroitumisesta,
vaikutteiden saamisesta, ajatusten liikkeelle lähdöstä, uusien
puheenvuorojen tuottamisesta ja kommenttien asettamisesta.
Camp-laboratorio huipentuu **Erik Snedsbølin** ja **Jukka Korkei-
lan** vetämään taiteelliseen työpajatyöskentelyyn ja siitä
koostuvaan näyttelyyn.

Kansainvälisten taideopiskelijoiden *Collaboration*-työpaja
keskittyy nykytaiteen tekemiseen yhteistyönä, ei yksinäisen
neron aikaansaannoksina pimeyteen häipyvässä nurkassa.
Jokainen opiskelija tekee yhteistyötä valitsemansa henkilön
kanssa. Ei keskenään, vaan tuntemattoman, ulkopuolisen henki-
lön kanssa. Kansainväliset kuvataiteen yliopistot ovat verkostou-
tuneet ja hakevat mielekkäitä ja hedelmällisiä yhteistyömuotoja
kansainvälisten näyttelyiden yhteydessä. Helsingin projekti
on jatkoa syyskuussa 2005 Istanbulissa järjestetyllä *Lost in
Translation* -työpajalle.

Vaihtuvat projektit Huone X:ssä
Ohjelma ks. kalenteri

We don't make the
complex simple.

We make it
understandable

Deloitte.

Audit. Tax. Consulting. Financial Advisory.

Porkkalankatu 24
P.O.Box 122, 00181 Helsinki
Tel: +358 (0)20 755 500
Fax: +358 (0)20 755 501
www.deloitte.fi

© 2006 Deloitte & Touche Oy, Deloitte Oy

Voiko unesta tehdä taidetta?

Unetkin ovat taidetta. Ainakin minun uneni ovat sekalaisia kuin joku nykytaiteellinen taulu. Unella ja valveillaololla on eronsa. Unissa voi tapahtua asioita, joita ei tosielämässä tapahdu. Useimmissa unissa onkin niin. Sama on taiteessa.

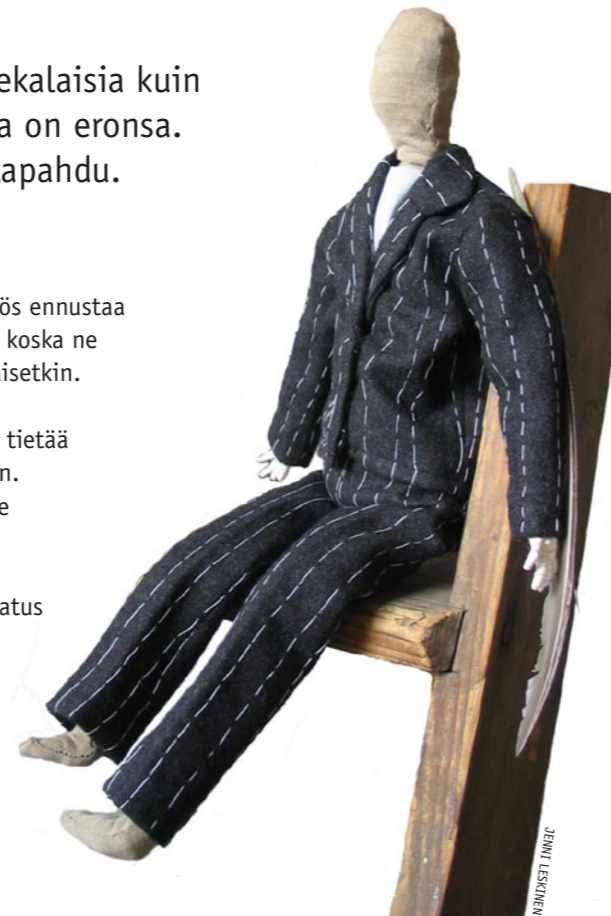
Joskus unet voivat kertoa valveillaoloajan tapahtumista. Unet voivat myös ennustaa asioita. Unet ovat hyvä asia nähdä, vaikka painajaisia ei ole kiva nähdä, koska ne ovat pahoja ja pelottavia unia. Unet ovat silti hyvä asia nähdä – painajaisetkin.

Mitä unet merkitsevät? Taiteilija **Jenni Leskinen** kertoi: Unennäkiä itse tietää paremmin, mitä unet merkitsevät kuin asiantuntijat. Näin on taiteessakin. Taiteilija tietää paremmin. Tai sitten ei tiedä. Kukaan ei tiedä, mitä taide tarkoittaa. Taide sen itse tietää.

Unileluistakin voi tehdä taidetta, niin kuin Jennin työpajassa. Jennin ajatus siitä, että unilelujen kanssa voi vaeltaa läpi elämän, on kiva.

Pinja Vuorinen, 8 vuotta

Unilelu
Huone X 27.4. ja 14.5.
Pajat ks. kalenteri

Dagmar

www.dagmar.fi

Palvelut
kokonaisviestinnän hallintaan
ja
toimintaympäristön havainnointiin.

**Kokoamme päätöksenteon kannalta
oleellisen tiedon.
Sinä teet päätökset.**

Observer

Merimiehenkatu 36 D, 00150 Helsinki
puh. (09) 686 131
info@observer.fi | www.observer.fi

Osallistu!

Toden tuntu – ARS 06 -seminaari

Kiasma-teatterissa pe 3.3. ja la 4.3.

Kansainvälinen seminaari syventyy ARS 06 -näyttelyyn pohtimalla, mikä on taiteen merkitys osana nykypäivän todellisuutta. Onko taide totta? Seminaarin puhujina on tutkijoita, kriitikoita ja taiteilijoita. Seminaarin kielet ovat englanti ja suomi. Vapaa pääsy.

Ilmoittaudu helmikuun loppuun mennessä sähköpostilla: seminaari.ars06@kiasma.fi

*It's only Rock 'n Roll,
but We Like It!*

=

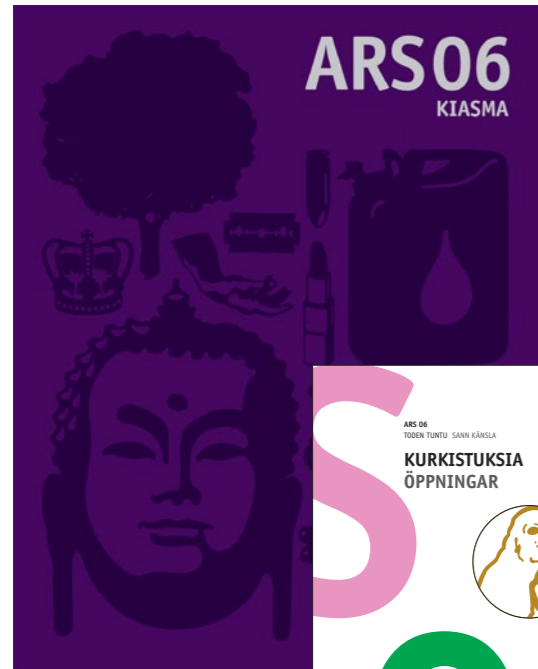
*Se on vain luukutusta,
mutta me pidämme siitä!*

MicroMedia

toll-free 0800-0-5055 www.micromedia.fi

ARS 06 -näyttelyn julkaisut ja Pieniä ihmeitä -tuotesarjan tuotteet ovat myynnissä Kiasma-kaupassa.

Pieniä ihmeitä

ARS 06 -näyttelykirjassa eri alojen asiantuntijat tarjoavat näkökulmia näyttelyyn. Lisäksi taiteilijaesittelyt ja runsas kuvitus.

ARS-paketteja

Lapsiperheille suunnattu julkaisu tarjoaa **kurkistuksia** nykytaiteen maailmaan.

Tumman Hairahdus-suklaan jälkeen maistuu mokka-aromilla maustettu Lohtu-maitosuklaa. **Hairahdus- ja Lohtu-suklaalevyt** 5 e

lämpöä ja lohtua

Hehku-kynttilät ARS-väreissä 6 e/kpl

Mieli-muistikirjoja on kaksi erilaista. 13 e/ kpl

muistiin-merkintöjä

ARS-tarroilla merkitset kaiken tarpeellisen. 1 e/arkki

iholle

Tuoksuton **Riitti**-saippua 3 e ja **Kosketus**-hierontaöljy ARS-tuoksulla 9,50 e

Heimo-tatuointikuviot, kuusi erilaista miniarkkia. 1 e/ arkki

Käynti Kiasmassa on mieluista lahja. Henkilökohtaisella **ARS-passilla** voit vierailla näyttelyssä niin usein kuin haluat. 15 e Kiasma-lahjakortti 8 e.

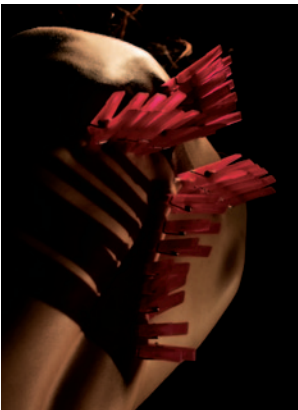

lahjaksi

Lahjat ja kirjat on helppo pakata **ARS-paperikassiin**.

◀3 **Nykytaiteen museon johtaja**, ARS-kuraattori Tuula Karjalainen kirjoittaa näyttelystä: "Meillä tarve tehdä aika ajoin suurnäyttely, jossa luodetaan jotain tai joitain ydinasioita taiteessa. Näin koimme nytkin, ja siinä syy, miksi ARS 06 synnyttiin. Se on näyttely, joka kansainvälisyydestään huolimatta on suunnattu nimenomaan suomalaisille katsojille."

◀7 **"Intuitiivisen valintaprosessin myötä** syntyi kuin itsestään monia linkkejä teosten välille. Näitä ovat mm. kommentit historiaan, maalaustaiteen perinteeseen ja eri uskontoihin. Tietysti etualalle nousevat nykypäivän arvot ja näkökulmat meitä ympäröivään maailmaan", pohtii amanuensi Jari-Pekka Vanhala artikkelissaan.

15 Kalenteri

◀21 **Kiasma-teatterin tuottaja** Virve Sutinen kertoo, miten ARS 06:n esityksistä on pyritty luomaan kokonaisuus, joka käsittelee ruumiin ja hengen kulttuuria, jopa kultteja. Se on näkymä kulttuuriin, jota hallitsee uhrautuminen ja marttyyrius sekä itsensä kieltäminen. Esityksissä yhdistyykin henkilökohtainen ja poliittinen tavalla, joka ei ohita ihmisen haavoittuvuutta, vaan pikemminkin tekee sen näkyväksi.

KANSI: Jun Nguyen-Hatsushiba: Muistomerkkiprojekti Nha Trang, Vietnam: "Kohti moninaisuutta - Kohkeille, utelaille ja pelkurille", 2001
Courtesy Mizuma Art Gallery, Tokyo / Lehmann Maupin Gallery, New York / the artist's Commissioned by Yokohama Triennale 2001.

Kiasma-lehti | Julkaisija: Nykytaiteen museo | Vastaava toimittaja: tiedotuspäällikkö Piia Laita 09-1733 6507 | Toimitussihteeri: tiedottaja Päivi Oja 09-1733 6534 | Verkkototeutus: verkkomediasuunnittelija Justus Hyvärinen 09-1733 6532 | Toimituksen osoite: Kiasma, Nykytaiteen museo, Mannerheiminaukio 2, 00100 Helsinki | Puh. 09-173 361, Fax 09-1733 6503 | Internet: www.kiasma.fi | E-mail: kiasma-lehti@kiasma.fi | ISSN 1455-173X | Ulkoasu ja taitto: Timo Vartiainen | Painopaikka: F.G. Lönnberg | Toimitus ei vastaa ohjelmisto-aikatauluihin tulleista muutoksista. | YHTEYSHENKILÖT | Museonjohtaja Tuula Karjalainen, Museonjohtajan assistentti Tuula Vuorio, 09-1733 6516, Fax 09-1733 6574 | Näyttelyt: intendentti Marja Sakari 09-1733 6519 | Kiasma-teatteri: tuottaja Virve Sutinen 09-1733 6511 | Yhteistyöpäällikkö Markkinointi & sponsorointi Annukka Klinge 09-1733 6653 | Ulosvuokraukset, yritysyritysoordinaattori Päivi Hilska, 09-1733 6668 | Opasvaraukset: 09-1733 6509 | Kiasman Ystävät ry 09-1733 6595 | Nykytaiteen museo Kiasma kuuluu Valtion taidemuseoon